

Денис Пакуляк

*студент магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

Ольга Баранецька

*доцент кафедри кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної діяльності
Західноукраїнського національного університету*

ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВ

Під загрозою економічній безпеці підприємств варто розуміти сукупність чинників та умов, що створюють небезпеку для прийняттого функціонування господарюючих суб'єктів.

Загрози економічній безпеці підприємств варто класифікувати на основі таких ознак [2]: можливість прогнозування; джерело виникнення; можливість запобігання; відкритість; природа виникнення; величина збитку; наслідки й ступінь імовірності виникнення; за масштабом виникнення.

Загалом, існує велика різноманітність загроз економічній безпеці підприємств. Опрацюємо лише деякі з них, найбільш вагомі для підприємств України в сучасних умовах фінансово-економічної нестабільності.

Пропонуємо використати поділ загроз на зовнішні та внутрішні.

Зауважимо, що майже усі внутрішні загрози мають реальний характер. Стосовно зовнішніх загроз, то до таких належать цілеспрямовані дії злочинців, які включають також порушення функціонування зовнішніх систем. Запобігання і нівелювання загроз економічній безпеці підприємств становить головний зміст забезпечення їх безпеки.

До основних внутрішніх загроз економічній безпеці підприємств відносять [1; 2]:

- порушення трудової дисципліни;
- низький професійний рівень керівництва підприємства;
- перевищення повноважень керівниками;
- відтік кваліфікованих кадрів;
- вибір ненадійних партнерів й інвесторів;
- низьку компетентність кадрів;
- порушення режиму збереження комерційної таємниці;
- перебої в енерго-, водо- та теплопостачанні;
- аварії, пожежі, вибухи;

- вихід із ладу комп'ютерної техніки;
 - істотні упущення у тактичному та стратегічному плануванні;
 - низький технічний і технологічний рівні виробництва;
 - високий віковий рівень основних фондів;
 - наявність величезної кількості документації та погоджень;
 - відсутність ефективної системи впровадження інновацій на промислових підприємствах;
 - зниження продуктивності праці; зростання травматизму на промислових підприємствах;
 - зниження професійно-кваліфікаційного рівня кадрів;
 - незначна увага приділяється організаційній та корпоративній культурі;
 - відсутність системи виявлення та вирішення конфліктних ситуацій;
 - відсутність ефективної системи планування на усіх рівнях;
 - малу привабливість робітничих професій, пов'язану із низькою заробітною платою, важкими умовами праці та відсутність чіткої системи кар'єрного зростання;
 - недоступний обсяг кредитних ресурсів.
- До зовнішніх загроз економічній безпеці підприємств належить:
- несприятлива зміна політичної ситуації;
 - зміна законодавства, яка впливає на умови господарської діяльності;
 - макроекономічні потрясіння (економічні кризи; порушення виробничих зв'язків; інфляція; втрата ринків сировини, матеріалів, енергоносіїв, товарів і т.д.);
 - протиправна діяльність кримінальних структур;
 - застосування недобросовісної конкуренції;
 - промислове економічне шпигунство;
 - залякування, шантаж та фізичний вплив на керівництво підприємства та членів їх сімей;
 - розкрадання матеріальних засобів;
 - недобросовісна конкуренція;
 - зараження комп'ютерних систем підприємства вірусами;
 - надзвичайні ситуації природного й технічного характеру;
 - протизаконні фінансові операції;
 - несанкціонований доступ конкурентів до конфіденційної інформації;
 - шахрайство;
 - крадіжки фінансових коштів та цінностей;
 - пошкодження будівель та приміщень;

- політична й економічна ситуація у країні і регіонах;
- наявність місцевих сировинних та енергетичних ресурсів;
- розвиток транспортних і інших комунікацій;
- стан конкурентів;
- наповнюваність ринку;
- рівень життя населення та стан його платоспроможності;
- наявність вільних трудових ресурсів та рівень їх професійної підготовки;
- криміналізація економіки тощо.

Зауважимо, що поділ загроз на внутрішні та зовнішні є досить умовним, особливо в умовах глобалізації усіх економічних, політичних, технічних і технологічних процесів. У більшості випадків усі сили керівників підприємств спрямовуються на боротьбу з зовнішніми загрозами, забуваючи про те, що руйнівними можуть бути, власне, внутрішні сили. Тому досить важливо визначити, що на підприємстві є потенційно небезпечним, а що може дати реальний поштовх для його розвитку.

Перелік використаних джерел

1. Іванків О. Діагностика загрози економічній безпеці підприємства й напрями їх нівелювання в умовах євроінтеграційних процесів. URL: file:///C:/Users/Olga/Downloads/echscenu_2016_1_9.pdf (дата звернення: 12.10.2020).
2. Небава М. І., Міронова Ю.В. Економічна безпека підприємства: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2017. 73 с.

Ігор Пандрак

*студент магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СУБ'ЄКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО МАЙНОВОЇ БЕЗПЕКИ

Майнова безпека підприємства є важливим елементом його економічної безпеки та однією із найважливіших і найнеобхідніших умов успішного функціонування в сучасних нестабільних умовах. Сучасні суб'єкти господарювання змушені пристосовуватись до навколишніх умов і шукати раціональні та найбільш адекватні шляхи для мінімізації загроз своєму функціонуванню.